

List Preláta (marec 2012)

Vstúpili sme do obdobia pôstu, liturgickej doby, počas ktorej si pripomíname štyridsať dní modlitby a pôstu Ježiša Krista na púšti predtým, ako začal verejne účinkovať.

12.03.2012

Moji milovaní: nech Ježiš ochraňuje moje dcéry a mojich synov!

Vstúpili sme do obdobia pôstu, liturgickej doby, počas ktorej si pripomíname štyridsať dní modlitby

a pôstu Ježiša Krista na púšti predtým, ako začal verejne účinkovať. A tak ako Učiteľ začal svoje kázanie naliehavou výzvou k obráteniu – *naplnil sa čas a priblížilo sa Božie kráľovstvo. Kajajte sa a verte evanjeliu***[1]** –,aj Cirkev nás vyzýva využiť veľké milosti tohto *silného* liturgického obdobia a urobiť rozhodujúci krok na našej ceste k Bohu.

Hoci je každodennou potrebou, volanie k obráteniu zaznieva naliehavejšie počas týždňov, do ktorých sme práve vstúpili, pretože na ceste vedúcej k večnému životu sa každý jeden z nás takmer nepostrehnuteľným spôsobom môže trochu odkloniť od hlavného smeru. Preto Cirkev, dobrá a múdra Matka, poukazuje na potrebu očistiť svoje úmysly, používa pritom modlitby a čítania na sv. omšiach – a tak každému veriacemu deň za dňom ukazuje konkrétne body. Ak sa my,

Božie deti, budeme usilovať vziať si z textov úžitok tým, že si ich vezmeme do osobnej modlitby, **počas týchto štyridsiatic dní, ktoré nás povedú k Veľkej noci zmŕtvychvstania, nájdeme novú silu na to, aby sme trpezlivo a s vierou vedeli znášať všetky ťažké situácie, zármutky a skúšky vedomí si toho, že Pán dá z temnoty vzísť novému dňu.**[2]

Pôstna liturgia nám ponúka osobitnú milosť vedúcu k obráteniu srdca, z ktorého nevyhnutne vzídu veľké dobrá. Prečítajme si ešte raz úvahu nášho Otca: ***Obrátenie je otázkou chvíle; posväcovanie je úlohou na celý život. Božie semienko lásky, ktoré Pán vložil do našich duší, chce rásť, prejavovať sa v skutkoch, prinášať ovocie v každej chvíli zodpovedajúce tomu, čo je milé Pánovi. Preto je nevyhnutné, aby sme boli ochotní začínať stále odznova a v každej novej životnej situácii opäť nachádzať svetlo a***

impulz prvého obrátenia. A to je vlastne dôvod, prečo sa máme pripraviť dôsledným sputovaním svedomia prosiac Pána o pomoc, aby sme mohli lepšie spoznať jeho a lepšie spoznať i seba samých. Niet inej cesty, ak sa máme znovu obrátiť. [3] Ako sme začali na Popolcovú stredu? Čo sme si predsavzali? Žijeme každý deň s radosťou z pokánia, ktoré nás priblíži viac k Ježišovi Kristovi?

Ako heslo svojho posolstva na tento rok si pápež vzal odstavec z Listu Hebrejom a pozýva nás, aby sme sa nad ním zamysleli: „*Všímajme si jeden druhého, a tak sa pobádajme k láske a k dobrým skutkom.*“ [4] Ako pokračovanie poukazuje na to, že tieto slová sú uvedené v oveľa širšom kontexte: potrebe prijať Krista prostredníctvom praktizovania teologálnych cností. Ide o to pristupovať k Pánovi „s úprimným srdcom v plnosti viery“ (v. 22),

**„neochvejne sa držať nádeje, ktorú vyznávame“ (v. 23), a neustále venovať pozornosť a navzájom sa pobádať k „láske a dobrým skutkom“ (v. 24). Tiež sa poukazuje na to, že takéto evanjeliové správanie je dôležité podporiť účasťou na liturgických stretnutiach a modlitbe spoločenstva, aby sa pohľad upriamil na eschatologický cieľ: plné spoločenstvo s Bohom (v. 25).
[5]**

Ako aj počas predchádzajúcich rokov, Benedikt XVI. sa opäť sústreďí na skutky lásky tvoriace – spolu s modlitbou a pôstom – zaužívaný spôsob pokánia v pôstnom období. Pri iných príležitostiach som vás povzbudzoval prehĺbiť vašu modlitbu a tak obnoviť vášho ducha pokánia, starostlivejšie dbať o umŕtvovanie, ktoré dáva príchut' kresťanskému životu, a pomáhať blížnemu v jeho telesných i

duchovných potrebách. Dnes, okrem toho, že vás pobádam prežívať tieto prejavy kresťanského ducha, by som sa rád zameral na jeden z tradičných skutkov duchovného milosrdenstva, ktoré nás svätý Josemaría naučil si ceniť a ktorému Svätý otec pripisuje veľkú dôležitosť: zvyk bratského napomenutia, ktoré sám Ježiš Kristus odporúčal svojim apoštolom: *keď sa tvoj brat prehreší proti tebe, choď a napomeň ho medzi štyrmi očami. Ak ťa počúvne, získal si svojho brata.*[6]

Tento prejav lásky sa neobmedzuje len na izolované učenie. Už v Starom zákone sa opakovane spomína, napríklad podobným odporúčaním: *pokarhaj múdreho a bude ťa mať rád. Daj poučenie múdremu a bude ešte múdrejší. Poučuj bezúhonného a pribudne mu ponaučenia.*[7] A na inom mieste: *Putuje cestou k životu, kto dbá na napomenutia, ale kto si nevšíma dohováranie, ten blúdiava.*[8] V Novom zákone podľa náuky Učiteľa

sa ešte viac konkretizuje spôsob, ako by mala táto nutnosť jemnej bratskej lásky, ktorá udržuje druhého na priamej ceste k Bohu, vyzeráť. Svätý Pavol hovorí, že by sa mala vykonávať *v duchu miernosti* **[9]**; vidiac v druhej osobe nie nepriateľa, ale brata.**[10]** V Písme sa takisto uvádza, že *každá výchova v prítomnosti sa nezdá radostná, ale krušná; neskôr však prináša upokojujúce ovocie spravodlivosti tým, ktorých ona vycvičila.* **[11]** A apoštol Jakub dodáva: *Bratia moji, keby niekto z vás zblúdil od pravdy a iný ho obráti, nech vie, že ten, kto vráti hriešnika z jeho bludnej cesty, zachráni jeho dušu od smrti a zakryje množstvo hriechov.* **[12]** Takisto nesmieme zabúdať, že svätý Josemaría, keď prišiel do nejakého centra, po otázke, či doma nie je niekto chorý, dodával: *ste spokojní? Žijetea zvyk bratského napomenutia?*

Žiaľ, aj napriek naliehavosti zo strany Pána a poslúžiac si apoštolmi, svätými i naším Otcom, je tento skutok duchovného milosrdenstva neznámy mnohým kresťanom. Pápež to komentuje: **A tu by som chcel pripomenúť jeden aspekt kresťanského života, ktorý podľa mňa upadol do zabudnutia: *bratské napomenutie s ohľadom na večnú spásu.* Dnes sme vo všeobecnosti veľmi citliví na tému starostlivosti a dobročinnosti s ohľadom na fyzické a materiálne dobro blížnych, ale takmer vôbec sa nespomína duchovná zodpovednosť za bratov a sestry. Úplne inak to bolo v prvotnej Cirkvi a aj v spoločenstvách, ktoré sú opravdivo zrelé vo viere. Tam bolo a je dôležité nielen telesné dobro brata, ale aj dobro jeho duše s ohľadom na jej definitívne určenie.**[13]

Vďakabohu, v tejto časti Cirkvi, ktorou je Prelatúra Opus Dei – nie preto, že by sme sa považovali za lepších – sa miluje a žije tento evanjeliový zvyk. Za pomoci osobitného Božieho svetla, ktoré nášho zakladateľa viedlo k prehlbovaniu v určitých aspektoch Svätého písma, ho osobne žil a učil mu mnohých už od samých začiatkov. Tvrdil, že ***vychádza z evanjelia;[14]*** a dodával, že ***je vždy dôkazom nadprirodzenej lásky a dôvery,*** a okrem toho ***dáva okúsiť chuť prvotného kresťanstva.[15]***

Svätý Josemaría si tento evanjeliový zvyk tak vážil, že sa neunavil, až kým nedosiahol, že Svätá stolica – pri definitívnom schválení ducha Diela v roku 1950 – potvrdila, že aj zakladateľ – a jeho nasledovníci na čele Opus Dei – mohli mať úžitok z tohto prostriedku posväcovania sa, ktorý používa Duch Svätý na to, aby zdokonalil duše. Rozprával to svojim

synom s nesmiernou
jednoduchosťou: ***Keď som Svätej
Stolici predstavil naše Stanovy
(...), a hovoril o bratskom
napomenutí pre Otca, vždy mi
protirečili: ako by mohol byť
napomínaný ten, kto je na čele?
Jemu sa predsa nemôže povedať
nič! Ja som sa s tým nemohol
uspokojiť a vysvetľoval som: ako
by ste mňa, úbožiaka, a tých, čo
prídu po mne – a budú lepší ako ja,
no takisto úbožiaci – nenechali
tešiť sa z tohto prostriedku
posväcovania? Keď žijeme tento
hlboko kresťanský zvyk, tí, čo
dávajú bratské napomenutie – hoci
ich to stojí veľa námahy a musia
sa premáhať – a tí, ktorí ho
prijímajú – hoci ich to bolí a musia
sa pokoriť – vlastnia úžasný
prostriedok svätosti vychádzajúci
z Evanjelia. Tento argument ich
presvedčil.[16]***

Náš zakladateľ zanechal veľmi jasný spôsob, ako udeľovať a prijímať bratské napomenutie. Poučil nás o *normách rozvážnosti a lásky*, s ktorými je potrebné konať v každej chvíli tak, aby bratské napomenutie skutočne bolo nástrojom posväcovania vlastného i druhých. Na prvom mieste má byť vždy jasným výrazom nadprirodzenej i ľudskej lásky a záujmu o vlastnú svätosť i o svätosť ostatných. Svätý Josemaría bol veľmi otvorený: ***keď musíš niekoho bratsky napomenúť – tvrdil – urob to jemne, citlivo, láskavo – formou i obsahom, lebo v takom okamihu si Božím nástrojom.***[17] Pretože, ako vysvetľuje pápež v svojom posolstve, **pohnútkou kresťanského napomínania však nikdy nesmie byť duch odsúdenia alebo obviňovania: vždy sa má konať z lásky a milosrdenstva a vychádzať zo skutočnej starosti o dobro brata.**[18]

S týmto jasným kritériom sa v Diele skôr, než sa niekomu udelí bratské napomenutie, konzultuje jeho vhodnosť. Okrem toho, že sa ubezpečíme o správnosti úmyslu, ktorý nás vedie s daným bratom hovoriť, môžu nám navrhnúť spôsob, akým ho udeliť, majúc na zreteli konkrétne okolnosti každého prípadu – tak, aby účinne pomohlo tomu, kto ho prijíma. Tak sa zabezpečí, že tento prostriedok služby ostatným bude v každej chvíli múdрым výrazom rozvahy, jemnosti a rešpektu voči ostatným. Dojíma ma myslieť na priamosť, s akou vždy konal náš Otec všade, kde sa nachádzal. Ak sa mu niekto sťažoval na osobu druhého alebo na jeho správanie, vždy sa opýtal: už ste o tom s dotyčným hovorili? Urobte to, dodával, tak sa bude chcieť zmeniť, ak to tak má byť.

Pripomeňme všetkým kresťanom, že sme povolaní uvádzať do praxe toto

odporúčanie nášho Pána; bez toho, že by sme zabudli, ako pripomína Svätý Otec vo svojom posolstve, že ide o niečo v dnešnej dobe už takmer neznáme. Žiaľ, ľudia často hovoria o druhých zle za ich chrbtom, ale neodvážia sa im s nadprirodzeným úmyslom do tváre povedať o ich chybách a nedostatkoch, v ktorých by sa mali snažiť zlepšiť. A tak zlozvyk ohovárania spôsobuje rozvrat v rodinnom i spoločenskom spolužití.

Usilujme sa znovuoobjaviť – všetci – hodnotu cti, základnej ľudskej cnosti vo vzájomných vzťahoch jedných k druhým, v spoločenskom a profesionálnom živote. V tomto zmysle je zvyk bratského napomenutia – pri zachovaní nevyhnutných kritérií rozvahy a lásky – navýsosť potrebný. Svätý Josemaría s nadprirodzeným realizmom tvrdil, že ***všetci máme plno chýb, ktoré na sebe vidíme a proti ktorým sa usilujeme bojovať;***

no máme aj mnoho takých chýb, ktoré nevidíme (...), a o tých nám hovoria v bratskom napomenutí (...). A robia to preto, lebo nás majú radi, lebo žijeme v kresťanskej rodine plnej vzájomnej lásky. Spolunažívať so všetkými: a spolunažívať znamená mať sa radi, chápať, ospravedlňovať. Avšak sú veci, ktoré – hoci sa ich snažíme ospravedlniť – by sme nemali prejsť nevšímavo; a práve tie by sme mali druhému povedať v bratskom napomenutí.[19]

Toto odporúčanie evanjeliového pôvodu je veľmi dôležité zvlášť vtedy, keď je v hre vernosť Bohu. A preto, píše pápež, **je dôležité si tento rozmer kresťanskej lásky znovu pripomenúť. Zoči-voči zlu netreba mlčať. Myslím na postoj tých kresťanov, ktorí sa či už z ľudských ohľadov, alebo jednoducho z pohodlnosti, skôr prispôsobia všeobecnej mentalite, než by**

svojich bratov upozornili na spôsoby myslenia a konania, ktoré protirečia pravde a nesledujú cestu dobra.[20] Iste, pomáhať druhým v tomto bode je vždy ťažké. ***Pokoriť sa je vždy tvrdé, byť ostro napomínaný zaťažko padne najmä spočiatku. Ale ani karhať nie je ľahké. Poznáme to.[21]*** A v inej chvíli náš Otec dodáva: ***Je to ťažké; pohodlnejšie je vyhnúť sa tomu – ale nie je to nadprirodzené. – Za takúto nedbanlivosť sa budeš Bohu zodpovedať. [22]***

Keď dostanete tieto riadky, budem na duchovných cvičeniach. Prosím vás, aby ste sa modlili za ich plody: aby som sa znovu obrátil k Pánovi a tak mohol lepšie slúžiť Cirkvi, Dielu, mojim synom, dcéram a všetkým dušiam; spojte sa – nalieham – s mojimi úmyslami. V ten istý dátum sa takisto konajú duchovné cvičenia aj v Rímskej kúrii, na ktorých sa zúčastňuje pápež so svojimi

najbližšími spolupracovníkmi: ďalšia udalosť vhodná na to, aby sme zdvojnásobili modlitbu za jeho osobu a úmysly, ako vám to často pripomínam. Zverte ho do Pánovej priazne osobitne počas jeho pastoračnej cesty do Mexika a na Kubu, od 23. do 29. marca, aby priniesla hojné apoštolské plody.

Hoci až nakoniec, no nechcem vám zabudnúť pripomenúť rodinné sviatky a výročia nasledujúcich týždňov. Jedenásteho marca je výročie narodenia drahého dona Álvara a dvadsiateho tretieho marca jeho *dies natalis*, výročie jeho odchodu do neba. Devätnásteho marca slávnosť svätého Jozefa, patróna Cirkvi a Diela. Potom nasleduje Zvestovanie Panne Márii, ktoré sa tento rok liturgicky slávi 26. marca. A 26. marca si pripomenieme výročie kňazskej vysviacky svätého Josemaríu. Ak budeme tento čas prežívať s úprimnou túžbou po

polepšení sa, s pomocou príhovoru Panny Márie sa milosti obrátenia vlastné pôstnemu obdobiu prejavia účinnejšie.

Musím sa vám priznať, že denne pociťujem jednu netrpezlivosť: chcel by som ísť na všetky miesta, kde pracujete a spomínam pritom na istý komentár sv. Josemaríu: a prečo zostáva v Ríme?, hocikto by sa mohol opýtať. Pretože je to treba, dodával. A ja dodávam: ako bol len blízko každému a všetkým!

So všetkými týmito túžbami po hlboknej vnútornej obnove a posilnení apoštolského zápalu vás žehná

Váš Otec + Javier

Rím, 1. marca 2012.

[1] Rímsky misál, I. pôstna nedeľa, *Evanjelium* (B) (Mk 1, 15).

[2] Benedikt XVI., Príhovor na generálnej audiencii, 22-II-2012.

[3] Sv. Josemaría, *Íst' s Kristom*, č. 58.

[4] *Hebr* 10, 24.

[5] Benedikt XVI., *Posolstvo na Pôstne obdobie 2012*, 3-XI-2011.

[6] *Mt* 18, 15.

[7] *Prís* 9, 8-9.

[8] *Prís* 10, 17.

[9] *Gal* 6, 1.

[10] Porov.: 2 *Sol* 3, 15.

[11] *Hebr* 12, 11.

[12] *Jak* 5, 19-20.

[13] Benedikt XVI., *Posolstvo na Pôstne obdobie 2012*, 3-XI-2011.

[14] Sv. Josemaría, *Vyhňa*, č. 566.

[15] Sv. Josemaría, november 1964.

[16] Sv. Josemaría, Poznámky z rodinného stretnutia, 21-XI-1958.

[17] Sv. Josemaría, *Vyhňa*, č. 147.

[18] Benedikt XVI., *Posolstvo na Pôstne obdobie 2012*, 3-XI-2011.

[19] Sv. Josemaría, Poznámky z rodinného stretnutia, 30-XII-1962.

[20] Benedikt XVI., *Posolstvo na Pôstne obdobie 2012*, 3-XI-2011.

[21] Sv. Josemaría, *Vyhňa*, č. 641.

[22] *Tamže*, č. 146.

.....